

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до написання курсових та дипломних робіт (ОКР: бакалавр, спеціаліст,
магістр) в ІПО

ОДЕСА
2016

Методичні рекомендації розробила: голова методичної комісії ІІПО, кандидат психологічних наук, Кременчуцька М.К.

Рекомендовано до друку методичною радою ІІПО Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Протокол № 1 від 8 вересня 2015 р.

Затверджено до друку вченою радою Інституту інноваційної та післядипломної освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Протокол № 1 от 22 вересня 2015 р.

Рецензенти:

директор ІІПО, доктор політичних наук, професор Дунаєва Л. М.

вчений секретар вченої ради ІІПО, кандидат педагогічних наук Ласунова С. В.

Посібник містить відомості про вимоги до курсових та дипломних робіт різного кваліфікаційного рівня, про організацію їх виконання та захисту в Інституті інноваційної й післядипломної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.

Посібник призначено для студентів денної й заочної форми навчання усіх спеціальностей ІІПО і може бути використано студентами й викладачами кафедр як рекомендації до керівництва й підготовки курсових та дипломних робіт.

Ціль рекомендацій – надати методичну допомогу студентам в організації учбово-дослідницької діяльності та забезпечити єдині критерії оформлення наукових роботи.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ПІДГОТОВКА КУРСОВИХ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ БАКАЛАВРА, МАГІСТРА ТА СПЕЦІАЛІСТА	6
1.1. Обрання та затвердження теми і процедура захисту курсової роботи	6
1.2. Обрання та затвердження теми і порядок захисту дипломної роботи у ДЕК	7
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ	10
ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА	13
ДОДАТКИ	14

ВСТУП

Наведені нижче загальні методичні рекомендації до написання та оформлення курсових та дипломних робіт розроблені на основі діючого законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, положень Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Під час навчання в університеті студенти виконують різні наукові проекти, які містять обґрунтовані теоретичні або практичні результати. Основна мета кожного з виду робіт полягає у систематизації, закріпленні та розширенні теоретичних знань, ознайомленні з методами, які напрацьовані іншими дослідниками в певній галузі, а також у науковому обґрунтуванні результатів власних досліджень. Наукова робота, як правило, передбачає постановку проблеми, систематизацію понятійного апарату дослідження, визначення методів перевірки вірності отриманих результатів, формування самостійних висновків та рекомендацій за результатами проведеного дослідження.

Основними завдання різних видів наукових робіт є такі:

- закріплення і поглиблення знань, отриманих студентами у процесі вивчення певних дисциплін;
- отримання навичок з самостійної науково-дослідної роботи;
- набуття студентами досвіду чітко, послідовно і грамотно у письмовій формі викладати результати теоретичних та прикладних досліджень;
- формування сучасних навичок проведення досліджень;
- розвинення вмінь аналізувати та узагальнювати.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова обов'язковими складовими навчального процесу є курсові та дипломні роботи, які оцінюються як самостійний вид навчальної діяльності студента.

Курсова робота передбачає систематизацію, закріплення та розширення

теоретичних знань, ознайомлення з методами, напрацьованими іншими дослідниками у відповідній галузі правової науки, обґрунтуванні результатів власного дослідження.

Дипломна робота бакалавра виконується на завершальному етапі навчання студентів і передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при розв'язанні конкретних наукових, виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Дипломна робота спеціаліста передбачає постановку проблеми, яка не одержала достатнього висвітлення у науковій літературі; розробку методів перевірки правильності отриманих результатів; систематизацію понятійного апарату дослідження; самостійні висновки та рекомендації щодо використання запропонованих результатів дослідження у науці та практиці.

Магістерська дипломна робота – завершальна ланка в єдиній системі теоретичного і практичного навчання студента. Майбутній фахівець має продемонструвати ступінь своєї підготовленості з обраної спеціальності, рівень загальної, наукової і професійної ерудиції, творчий пошук нових напрямків в науковому і практичному підході до розв'язання поставлених завдань.

Оформлення результатів усіх цих робіт відповідно до Державного стандарту України є важливим етапом узгодження формальної сторони та наукового змісту дослідження. Методичні рекомендації призначені забезпечити єдині критерії оформлення кваліфікаційних наукових робіт різних рівнів.

РОЗДІЛ 1. ПІДГОТОВКА КУРСОВИХ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ БАКАЛАВРА, МАГІСТРА ТА СПЕЦІАЛІСТА

1.1. Обрання та затвердження теми і процедура захисту курсової роботи

Тематика курсових робіт складається провідними викладачами кафедр відповідно до навчального і робочого навчального планів напряму підготовки і затверджується на засіданні кафедри. Зазначений перелік не є вичерпним. Студент має право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження та подати заяву про її затвердження завідувачу кафедри.

Кожному студенту кафедра призначає наукового керівника, який здійснює науково-консультаційне керівництво роботою студента.

Студенти денної форми навчання мають визначитися щодо теми курсової роботи протягом 4-6 тижнів, а студенти заочної форми навчання обирають теми курсових робіт до кінця першої сесії навчання.

При виборі теми необхідно враховувати, що в межах однієї форми навчання, як правило, не допускається виконання курсової роботи за однією і тією самою темою двома чи більше студентами. Тому на кафедрі повинна зберігатися інформація для студентів про вільні теми курсових робіт.

Прикінцевий список тем курсових робіт на поточний рік затверджується кафедрою. Загальна тематика курсових робіт поновлюється кожні три роки.

Термін виконання курсових робіт встановлюється кафедрою відповідно до графіків навчального процесу та самостійної роботи студента на поточний навчальний рік.

Виконана курсова робота подається студентом на кафедру для рецензування до початку заліково-екзаменаційної сесії. Рецензування курсових робіт здійснюється відповідно до навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри. У рецензії повинні бути

висвітлені позитивні сторони курсової роботи, її недоліки, попередня оцінка роботи (див. Додаток 7).

Захист курсової роботи відбувається на кафедрі в присутності комісії, студентів групи, наукового керівника і проходить за процедурою, яка передбачає:

- виступ студента (до 5–7 хвилин), у якому доповідаються основні здобутки курсової роботи та вказуються труднощі чи проблеми, з якими зіткнувся студент під час написання курсової роботи;
- відповіді на запитання наукового керівника або рецензента та присутніх;
- оцінку курсової роботи з урахуванням рецензії та процедури її захисту.

Студенти, які не виконали або не захистили курсову роботу, не допускаються до семестрового контролю.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом одного року, потім списуються в установленому порядку. Роботи, що мають наукову і практичну цінність, рекомендуються кафедрою для написання студентом дипломної роботи з даної теми.

1.2. Обрання та затвердження теми і порядок захисту дипломної роботи у ДЕК

Теми дипломних робіт щорічно оновлюються та оприлюднюються після їх розгляду та затвердження на засіданні випускаючих кафедр та засіданні Вченої ради ІІПО.

Вибір теми і закріплення керівників дипломних робіт всіх рівнів на кафедрах відбувається протягом вересня. Студенти мають право вибору теми дипломної роботи з «Орієнтовного переліку тем дипломних робіт», але вони можуть самостійно запропонувати тему роботи, виходячи з її актуальності, відповідності спеціальності, своїх наукових інтересів і

сучасного стану розвитку наукових досліджень, визначальних для обраної проблеми.

Закріплення за студентом теми дипломної здійснюється за його особистою письмовою заявою на підставі рішення кафедри (додаток 3).

Після того, як розгляд пропозицій студентів і затвердження тем відбулися, студенти можуть змінювати теми лише за вмотивованою заявою, яка розглядається та затверджується на засіданні кафедри. Будь-яка довільна зміна студентом теми своєї роботи не допускається.

Закріплення теми дипломної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (за необхідністю) затверджується розпорядженням директора інституту не пізніше 1 жовтня поточного учбового року.

Тема магістерської роботи із визначенням її наукового керівника визначається наказом ректора університету на підставі рішення кафедри та рапорту директора інституту.

Студент отримує на кафедрі завдання на дипломну роботу (додаток 4), яке включає календарний план підготовки роботи, згідно з яким готує матеріали та отримує відмітки в наукового керівника про виконання окремих етапів роботи бакалавра, спеціаліста, магістра. Завдання підписується студентом, науковим керівником та затверджується на засіданні відповідної кафедри.

Зміна завдання-графіка виконання дипломної роботи допускається тільки за згодою наукового керівника. При порушенні термінів календарного плану керівник дипломної роботи питання допуску до захисту такої роботи виносить на розгляд засідання кафедри.

Дипломна робота надається, як правило, українською мовою. За рішенням Вченої ради інституту може бути дозволено надання дипломної роботи іншою мовою. Закінчена дипломна робота, має бути підписана на титульній сторінці науковим керівником та завідувачем кафедри і на останній сторінці студентом. Дипломні роботи після захисту зберігаються протягом п'яти років.

Порядок організації захисту дипломних робіт бакалаврів, спеціалістів та магістрів і критерії оцінювання компетентностей під час захисту випускних кваліфікаційних робіт визначаються кафедрою (кафедрами), що випускає бакалаврів, спеціалістів, магістрів, погоджуються з навчально-методичною комісією та затверджуються Вченою радою інституту.

Дипломні роботи подаються студентами на випускову кафедру не пізніше ніж за два тижні до дня захисту в Державній комісії.

Рецензування дипломної роботи доручають висококваліфікованим фахівцям (викладачам і науковцям) університету, провідним спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій. Склад рецензентів визначається деканатом інституту; затверджується наказом ректора для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»; для освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст» склад рецензентів затверджується галузевим проректором. Рецензія повинна мати оцінку дипломної роботи за прийнятою шкалою оцінки знань.

Не пізніше як за один день до засідання Державної комісії випускова кафедра подає:

- виконану студентом дипломну роботу бакалавра, спеціаліста, магістра з записом на ній висновку випускової кафедри про допуск роботи до захисту (за результатами попереднього захисту);

- подання голові державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи (див. Додаток 5);

- письмовий відгук наукового керівника з характеристикою наукової цінності роботи і діяльності випускника під час виконання ним випускної кваліфікаційної роботи (див. Додаток 8);

- письмові рецензії (одну або дві) на дипломну роботу бакалавра, спеціаліста, магістра (див. Додаток 9);

- довідку установи (організації) про дозвіл на використання її матеріалів при написанні дипломної роботи, якщо ці матеріали потребують такого дозволу відповідно до чинного Законодавства;

- інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної дипломної роботи: друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на її практичне застосування, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

Для розкриття змісту дипломної роботи студенту надається до 15-ти хвилин. Після доповіді випускник відповідає на питання членів ДЕК. Запитання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і бути загального характеру – в межах дисциплін спеціальності й спеціалізації, які опановувалися студентом в університеті. Після відповідей на питання заслуховуються або зачитуються відгуки наукового керівника та рецензента (особисто ними або одним з членів ДЕК). Завершується захист відповіддю випускника на висловлені у відгуках зауваження (див. Додаток 11).

Оцінювання захисту випускних кваліфікаційних робіт здійснюється за вимогами затверджених засобів діагностики якості вищої освіти за відповідними напрямками підготовки/спеціальностями. При визначенні оцінки дипломної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів.

РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Рекомендовані обсяги курсових та дипломних робіт:

– курсова робота - 25-30 друкованих сторінок без урахування додатків. Рекомендована кількість джерел – не менше 20 та 10 для технічних наук (разом з інтернет-джерелами), не менш ніж на 50% з яких – посилання в тексті роботи.

– дипломна робота бакалавра – 50-60 друкованих сторінок без урахування додатків. Рекомендована кількість джерел – не менше 40 для гуманітарних наук та 30 для технічних наук (разом з інтернет-джерелами), не менш ніж на 50% з яких – посилання в тексті роботи.

– дипломна робота спеціаліста – 60-70 друкованих сторінок без

урахування додатків; Рекомендована кількість джерел – не менше 50 для гуманітарних наук та 35 для технічних наук (разом з інтернет-джерелами), не менш ніж на 50% з яких – посилання в тексті роботи.

– **магістерська** робота – 70-100 друкованих сторінок без урахування додатків. Рекомендована кількість джерел – не менше 80 для гуманітарних наук та 60 для технічних наук (разом з інтернет-джерелами), з яких 20% - література іноземними мовами. Не менш ніж на 50% списку літератури повинні бути зроблені відповідні посилання в роботі.

Прикінцеві вимоги до кількості джерел визначаються кафедрою із врахуванням специфіки напрямів (спеціальностей) та визначені в окремих методичних вказівках.

Основні вимоги до оформлення наукової роботи

Робота має бути грамотно і акуратно оформлена і зброшурована. Оформлення роботи є елементом виконання і оцінюється при її захисті. Вивчення порядку оформлення слід провести до початку написання роботи, оскільки це допоможе визначити її основні параметри.

Робота виконується на білому папері формату А4 (210 x 297 мм). Текст роботи викладається на одній стороні аркуша.

Кожна сторінка роботи оформляється з такими полями: ліве поле – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – не менше 20 мм.

Розмір основного шрифту тексту – 14, «Times New Roman»

Міжрядковий інтервал – 1,5.

Розмір абзацу – 1,25 см.

Робота обов'язково має відповідати структурі:

- титульний аркуш
- зміст (вступ, основна частина, висновки);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць і термінів (за необхідністю);
- основний текст роботи (складається з 2-3 розділів та підрозділів);
- загальні висновки

- список використаної літератури (див. Додаток 6);
- додатки (за необхідністю).

Всі сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами по порядку від титульного аркуша до останнього, без пропусків і повторень. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, другою – зміст, на першій сторінці номер не ставиться. На наступних сторінках номер проставляється в правому верхньому кутку без крапки. Список літератури включається в загальну нумерацію, і останнім листом роботи нумерується останній аркуш списку літератури.

Текст оформляється наступним чином:

1. Титульний аркуш оформляється за типовим стандартом, що містить всі передбачені реквізити (див. Додаток 1-4). На титульному аркуші науковий керівник і завідувач кафедрою ставлять свій підпис під рішенням про допуск роботи до захисту. У кінці роботи, після списку використаних джерел студент повинен поставити дату її фактичного завершення і власноручний підпис.

2. Заголовки структурних частин “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу).

3. Нумерація таблиць та рисунків в межах розділів та складається з номера розділу та порядкового номера таблиці чи рисунка. Таблиці та рисунки нумеруються окремо (Додаток 10).

Вимоги до порядку оформлення дипломних робіт із врахуванням специфіки напрямів (спеціальностей) можуть бути викладені в окремих методичних вказівках.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1.Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT) : ДСТУ ГоСТ 7.1:2006.– На заміну ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82.– Чин. 2007-07-01.– К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47с. – (Національний стандарт України)

2.Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9-10. – С. 2–10.

3. Інструкція з підготовки кваліфікаційних (дипломних) робіт в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова//Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. -Режим доступу http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/instr_pidg_kvalifrobit.pdf
Назва з екрану (24.11.2009)

4. Кременчуцька М. К. Методичні вказівки до написання та захисту дипломних робіт студентів, які навчаються за напрямом 6.030102 психологія; спеціальністю 6.03010201 психологія. – Одеса, 2014. – 40 с.

5.Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу : http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official_documents/documents. – Назва з екрану (10.02.2015)

6.Положення про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. – Режим доступу : http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official_documents/documents – Назва з екрану (10.02.2015)

7.Умберто Эко Как написать квалификационную работу. / Пер. с ит. Е. Костюкович. — М.: Книжный дом Университет, 2003. — 2 изд. — 240 с.

ДОДАТОК 1.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут інноваційної та післядипломної освіти

(повне найменування інституту/факультету)

(повна назва кафедри)

КУРСОВА РОБОТА

Виконав(ла): студент(ка) денної (заочної) форми навчання
напряму підготовки _____

(повне ім'я та по-батькові)

Керівник: _____

(звання, ПІП)

Оцінка за шкалами:

національною _____

ECTS _____ Кількість балів: _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Протокол засідання комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

№ _____ від « _____ » _____ 201 _____ р.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Одеса – 201 _____

ДОДАТОК 2.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут інноваційної та післядипломної освіти

(повне найменування інституту/факультету)

(повна назва кафедри)

Дипломна робота

Бакалавра (спеціаліста, магістра)

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: _____

(назва на українському та англійському)Виконав(ла): студент(ка) денної (заочної) форми навчання
напряму підготовки _____

(повне ім'я та по-батькові)

Керівник _____

(звання, посада, ПІП)

(підпис)

Рецензент _____

(звання, посада, ПІП)

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ _____ від _____ 201__ р.

Захищено на засіданні ДЕК № _

протокол № _ від _____ 201__ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ДЕК

(підпис)

(ПІП)

(підпис)

(ПІП)

ДОДАТОК 3.

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)_____
(звання, ПП)

студента (ки)

(прізвище)_____
ім'я, по-батькові**ДОДАТКОВО ВКАЗАТИ:****Курс, спеціальність:** _____**Форма навчання (денне, заочна):** _____**Телефон:** _____**ЗАЯВА**

Прошу затвердити тему дипломної роботи

(назва теми)

«_____» _____ 20 ____ р.

підпис дипломанта**ПОГОДЖЕНО**

Науковий керівник

(прізвище, ініціали, підпис)**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Завідуючий кафедри

(прізвище, ініціали, підпис)

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА

Інститут/факультет _____
Кафедра _____
Освітньо-кваліфікаційний рівень _____
Напрямок підготовки _____
Спеціальність _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

- ____ - _____ 201__ року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я по батькові)

1. Тема роботи

керівник роботи _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково – пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ДЖЕРЕЛ**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Д. Г. Коренівський — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).
Два автори	Матяш І. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. Акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична"; вип. 1).
Три автори	Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Р. Л. Акофф, Д. Магидсон, Г. Д. Эддисон ; пер, с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	Формування здорового способу життя молоді : навч-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді": у 14 кн., кн. 13).
Без автора	Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с.
Матеріали конференцій, з'їздів	Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.

1	2
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).</p>
Дисертації	Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Карпов І.М. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Іван Миколайович Карпов. — К., 2007. — 20 с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38.</p> <p>2. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29.</p> <p>3. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.</p>
Електронні ресурси	1. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm .

Допоміжний ресурс по оформленню літератури: <http://vak.in.ua/do.php?s=5&a=1>

Форма відгуку наукового керівника

ВІДГУК

на дипломну роботу студента (ки) _____ курсу _____ відділення
 Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
 Інституту інноваційної та післядипломної освіти
 кафедри _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

за темою _____

Актуальність роботи: Дипломна робота розроблена на актуальну для сучасного розвитку суспільства тему

Це тим більш актуально.....

Методична сторона роботи: (логічне розташування матеріалу в роботі, доцільне та вміле використання термінології, вміння робити правильні висновки).

Змістовна сторона роботи: Зміст роботи цілком відповідає поставленому завданню. У роботі розглядається

Позитивним є те, що

Крім того, в роботі

В роботі зроблений

Дослідник (ця) проявив знання психологічних наук, використовував психологічні терміни і підходи для розкриття теми.

Недоліком змістовної сторони дипломної роботи є те, що

Практична сторона роботи: (практичне значення роботи).

Технічна сторона роботи: (відповідність вимогам оформлення дипломних робіт).

Висновок: (досяжність мети, теоретична та практична значущість, професійна компетентність) і заслуговує (оцінка).

Науковий керівник

 Посада, ступінь, звання,

 (ПІП)

Форма відгуку рецензента

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студента (ки) _____ курсу _____ відділення
 Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
 Інституту інноваційної та післядипломної освіти
 кафедри _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

за темою _____

Оцінка окремих складових дипломної роботи:

1. *Оформлення роботи* - _____
 (відповідність оформлення дипломної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)
 2. *Структура та логічність побудови роботи* - _____
 (відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення глав, в кожній по декілька параграфів, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)
 3. *Фактичний матеріал* - _____
 (наявність фактичного матеріалу, зібраного студентом та доцільність його використання. Ступінь новизни статистичного та іншого фактичного матеріалу, що використано в дипломній роботі)
 4. *Використання сучасних інструментів аналізу* - _____
 (побудова графіків, діаграм, таблиць, використання статистичних методів аналізу, тощо)
 5. *Розрахунки та рекомендації* - _____
 (наявність розрахунків, проведених студентом, ступінь їх обґрунтованості. Наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, викладених в роботі та відбиваючих власний погляд студента)
 6. *Використання літератури* - _____
 (масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)
 7. *Повнота та деталізація* - _____
 (ступінь повноти та деталізації при розкритті основних аспектів теми роботи)
- Загальний висновок рецензента _____
 Загальна оцінка _____

Рецензент

_____ посада (із вказівкою місця роботи), ступінь, звання

_____ (ПІП)

печатка

ДОДАТОК 10.

Приклад оформлення таблиці, що включено до тексту роботи

Таблиця 1.1

(перша таблиця першого розділу)

Сравнение средних значений показателей
механизмов психологической защиты у матерей и отцов

Показатели механизмов психологической защиты матерей и отцов (в абсолютных единицах)								
Испытуемые/ защиты	ограничение	вытеснение	регрессия	компенсация	проекция	замещение	Интеллектуализация	формирование реакции
	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср	Ср.±ош.ср.
М (матери)	6,71±2,20	5,02±0,30	8,45±0,05	3,95±1,20	5,18±1,89	4,23±0,96	6,13±0,12	4,79±0,06
М (отцы)	6,97±1,40	6,28±0,10	3,97±0,09	3,24±1,10	4,72±1,98	5,21±1,27	8,28±0,09	3,59±0,09
t (матери-отцы)	-0,46	-2,26*	7,14***	1,74	0,76	-1,96	-4,14**	2,25*

Условные обозначения: М – средние значения; t – критерий значимости различий Стьюдента.

* – различия, значимые при $p < 0,05$ ** – различия, значимые при $p < 0,01$ *** – различия, значимые при $p < 0,001$

Приклад оформлення рисунків, що включено до тексту роботи

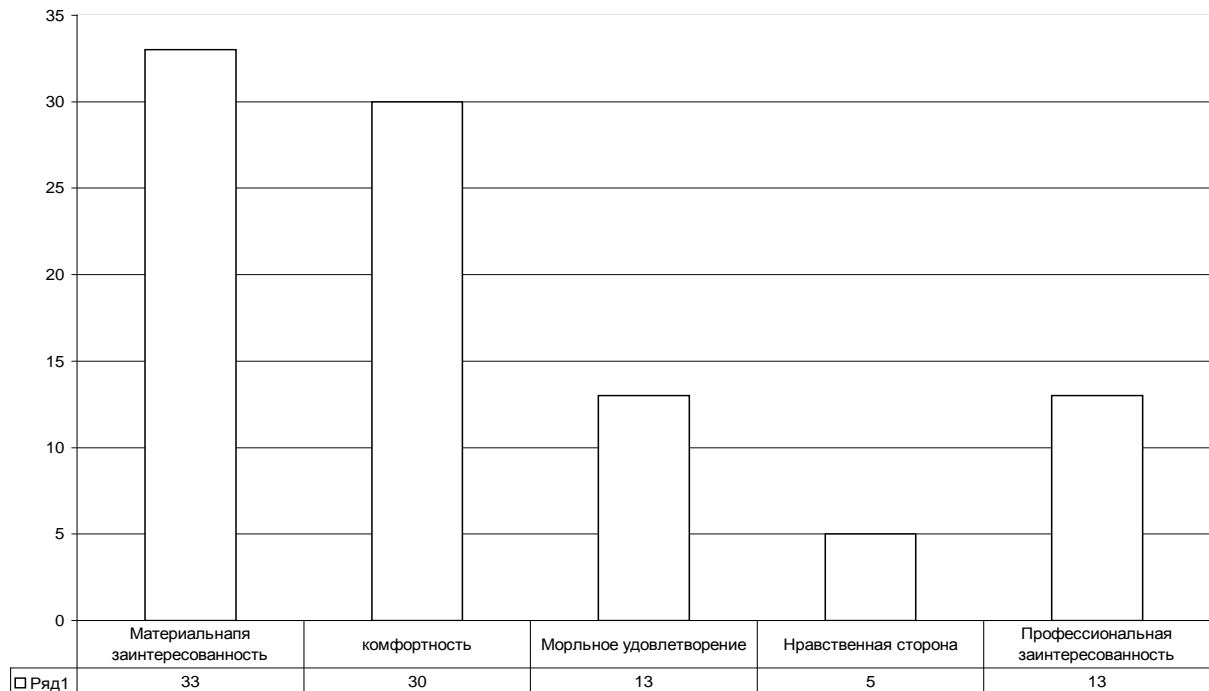

Рис. 2.1 Мотиви вибору професії, %

(перший рисунок другого розділу)

ДОДАТОК 11.

Схема доповіді по захисту дипломної роботи
(із розрахунку 10 – 12 хвилин)

Розділ виступу	Зміст розділу	Час
Звернення: Шановні члени Державної атестаційної комісії! Вашій увазі пропонується дипломна робота на тему...		
Постановка проблеми (вступ й теорія)	1) В 2-3 реченнях дається характеристика актуальності теми. Формулюється практична потреба, що обґрунтовує необхідність дослідження. 2) Стисло вказати на дослідження із проблеми (досить перелічити імена провідних дослідників).	1-2 хв.
Методична частина	3) Указати основну мету роботи й розділити цю мету на завдання . 4) Указати предмет і об'єкт дослідження 5) Сформулювати припущення (гіпотезу) про те, як можна вирішити поставлену вище проблему. 6) Перелічити методи й методики , використовувані в роботі. і розповісти про етапи проведеного дослідження (де, коли, при яких обставинах, на якому матеріалі й т.п. проводилася робота)	2-3 хв.
Результати й висновки	7) У процесі вирішення поставлених завдань отримані наступні результати: Коротко в тезовій формі розповісти про найбільш важливі результати дослідження. Один з найцікавіших результатів можна розглянути докладніше як приклад з використанням наочних матеріалів. Розповісти про форму подання отриманих результатів (зведені таблиці, графіки, схеми й т.п.). Якщо використовувалися особливі методи аналізу даних (наприклад, стат. аналіз), вказати на принципи й критерії даного аналізу	4-5 хв
Висновок	8) У результаті проведеного дослідження було зроблено наступні висновки: Коротко перелічити основні висновки по роботі. Обов'язково сказати про підтвердження або не підтвердження висунутої гіпотези 9) Опираючись на висновки, були зроблені наступні пропозиції: Оцінити значимість роботи, указавши де й ким можуть використовуватися отримані результати. Висунути припущення про напрямки й перспективність подальших досліджень проблеми.	1 – 2 хв
Завершується доповідь словами: Доповідь закінчена, спасибі за увагу.		
РАЗОМ		8-12